

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimæ Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. I. Primus sinus, ubi Jesus Christus absconditus erat, est ille Patris
æterni

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

si secretum revelaretur Dei. Omnia hæc non nisi meum accendebant desiderium, meque ad congemmandum meas exstimulabant precos; ex quo factum, ut partim meâ importunitate, partim suâ devotus erga me benevolentia, factâ sibi vi, mihi aliqua dixerit verba, sed tam intercisâ, tamque parùm sibi coherentia, ut nihil ex ijs comprehenderim.

Non, dicebat, nemo comprehendere id potest, & nemo id potest enarrare: *Quis enarrabit?* Et exin conticuit, tollensque in cælum oculos, ac diuturno servato silentio, exclamavit denuò: *Generationem ejus quis enarrabit?* Et posthæc eandem longo tempore retinens corporis habitudinem, quasi abruptus mansit extra seipsum. Et post nonnulla profunda suspiria in cælum emissa, iterum incepit: *Secreta, qua non noverat;* Non dubio præcul, non illa hæc ipsamet non comprehendebat. Tandem postquam denuò incepisset mihi aliquoties dicere ejusmo-

di verba mutila & detrunçata, quæ mihi totidem erant anigmata, tacere voluit & recedere, ut solus loqueretur sibi; sed aliquali vi factâ retinui ipsum cum protestatione, me nihil quietis concessurum ipsi, quoad explicaret se clariùs circa omnia hæc mysteria. Tandem cessit & manus dedit, cumque nos subduxissemus conspectui hominum, constituti in loco prorsus idoneo ad servandum in abscondito id, quòd revelatur instituímus Consultationem adeò occultam, ut præter ipsum & me, admitteret neminem; nihilominus tam sublimem, tamque pulchram, ut omnium mereretur excipi auribus. Recipiebam tunc solùm, quòd mihi dabat, & hic tibi do, quòd ibi recepi; spero te inventurum hæc veritates non solùm allaturas animo tuo magnam oblectationem, sed etiam repleturas cor tuum optimis erga Deum affectibus. Ecce tibi argumentum & sermone nostri sermonis.

Difficultet explicari potest, quid Deus loquatur intencius.

sermonis.

* *

ARGUMENTUM.

Primus Sinus, ubi JESUS Christus absconditus erat, est ille Patris æterni.

ARTICULUS I.

NE mireris, dicebat mihi ab initio, quòd ita me conspexeris meditandum; insinuaverant se cogitationes meæ

in duas abyssus adeò profundas ut facultas mihi non esset illas inde retrahendi. Dilapsus sum in has, absque eò quòd quasi adverterem, D d d 3 quan-

2. Paralip.
c. 35.

Duo currus
& duæ a-
byssus.

quando loquentem audiui de prin-
cipe illo, cui vulneratum fuerat
cor in quodam proelio, qui que
transferri voluit è curru suo in a-
lium, qui sequebatur, primo non
absimilem. Persuadebam mihi,
Principem hunc esse Filium Unige-
nitum Dei, duosque hos currus
esse sinum divini Patris sui, & illam
Sanctissimæ Matris suæ; ipsūque
transisse ex uno in alterum, cum
vulneratum in corde se sentiret à
jaculo amoris nostri, quando de-
scendit è sinu adorando Patris sui,
in sinum sanctissimæ suæ Matris.
Videbar mihi me conscendisse u-
trūque, & ambos tam procul me
abduxisse, mihi que ostendisse tan-
ta prodigia, ut possibile mihi non
sit, minimam illorum recensere
partem.

Prodigia
Nativitatis
Verbi æter-
ni in sinu
Patris sui.

Quando conscendi currum pri-
mum, Verbum nasceas ibidem in-
veni & vidi, quod nascatur ante
omnia tempora, quodque nihilō-
minus in nullo unquam nascatur
tempore; videbam illud nascitu-
rum semper, & tamen nasciturum
nunquam; videbam id natum esse
ante omnia secula, & tamen na-
sci post cuncta secula, ideoque pro-
duci in perfectā quādam maturi-
tate, quā omnia tempora ipsi
non poterant conferre; & desuper
audivi vocem Vatis Isaie, dicen-
tis profundā quādam cum admira-
tione: *Generationem ejus quis en-
arrabit?* Quis intellectus, quæ
mens hanc capere poterit? quæ

Mai. 53.

lingua hoc ænigma nobis poterit
explicare? Expectabam quid mihi
dicturus esset, cogitans recepisse
ipsum magnam hanc super te cogni-
tionem, quā nō se percipie-
bam. Explica ergo id mihi, dice-
bam illi: Impossibile mihi est, re-
spondit mihi, admiror hæc prodigi-
a, adoro illa, sed ipsa non com-
prehendo: Da igitur saltem mihi
aliquid declarationis, quācumque
habere poteris: dic mihi, quōmo-
do hæc possint concordari, quod
Verbum nascatur omni tempore,
& tamen non nascatur in aliquo
tempore; hæc namque sibi invi-
cem contradicere videntur: Non
respondit mihi, sed potius conveni-
unt hæc tam bene, ut impossibi-
le foret, quod unum sit verum,
si alterum similiter verum non es-
set, eodquod id æternum non fo-
ret, si non nasceretur ante omnia
tempora Scriptum est, quod Ver-
bum erat in sui principio, sed non
in sui initio; ne inquiras initium
esse ipsius, ipsemet Deus, qui no-
vit omnia, non novit illud, eod-
quod nullum habeat. Admirabi-
lis hæc & prorsus ineffabilis Nati-
vitas habet principium, sed non
habet initium; habet principium,
eodquod Filius procedat à Patre; &
ideò divinus Arcopagita appellat
Patrem, *Fontem caelestem Divini-
tatis*; Et Concilium Tridentinum
ac Florentinum, *Originem totius
Divinitatis*; ipse igitur divinz hu-
jus Nativitatis est principium, sed
non.

Nascetur
semper
nunquam
nascetur

Verbum di-
vinum ha-
bet princi-
pium, sed
non habet
initium.

non est ipſus. Initium, eòquòd nunquam inceperit Divinitatem ſuam communicare Filio ſuo, non magis, quàm quòd nunquam inceperit ipſemet poſſidere illam: Verum igitur eſt, quòd naſcatur omni tempore, & conſequenter verum eſt, quòd non naſcatur in aliquo tempore; Si enim Verbum produci incepiſſet in aliquo tempore, non eſſet æternum.

Nāſcitur ſemper & nunquam naſcitur.

Dixiſti mihi, quòd Verbum naſciturum ſit ſemper, & tamen naſciturum ſit nunquam: quā ratione hæc duo concordabis? Non contradicunt hæc ſibi, ſed potius tam bene concordant, ut unum verum eſſe non poſſit ſine altero: Nam dicere, quòd naſciturum ſit ſemper, eſt dicere, quòd ipſius Nativitas ſemper ſit actualis, ſempërque præſens, abs eo, quòd unquam finiatur, vel unquam unico ſolum interrumpatur momento, eòquòd certum ſit, quòd Pater divinam ſuam contemplans pulchritudinem nunquam inceperit, & nunquam etiam actuali hanc ſui ipſius contemplationem, per quam Nativitatem confert Filio ſuo Unigenito, finire poſſit: Verum igitur eſt, quòd Verbum naſciturum ſit ſemper, & conſequenter verum eſt, quòd naſciturum ſit nunquam: Verbum enim hoc, naſciturum, dicit tempus futurum; & ſi in hâc Nativitate quidquam futurum eſſet, non eſſet ipſa ſemper actualis, ſempërque præſens,

Sed quòmodo intelligam, quòd dixiſti mihi, id fructum eſſe natum ante tempus, & eſſe fructum in perfectâ ſua maturitate: hoc reſpondit, videtur mihi captu faciliffimum. Cum enim Filius Unigenitus Dei producat eſt ſinu Patris ſui in æternitate, eſt igitur fructus natus ante tempus, id eſt, antequam adhuc aliquod tempus eſſet: Sed quia naſcitur verus Deus de Deo verò, uti ſymbolum noſtrum loquitur, dicendum omninò eſt, ipſum fructum eſſe in maturitate tam perfectâ, ut impoſſibile ſit aliquid adjicere, ad ipſum magis perficiendum; Siquidem ſi DEUS aliquid perfectionis novæ recipere poſſet, id aliquem in eo ſupponeret defectum, & conſequenter non eſſet Deus.

Itanc! Verus Deus naſcitur de Deo verò? Credebam non eſſe, niſi unum Deum; Et ecce ipſorum duos. Ipſemet Sanctus Auguſtinus totus videtur admirabundus, conſiderans hæc Symboli noſtri verba, vi quorum credere tenemur, Deum naſci de Deo, quæ tamen pariter credere nos volunt, non eſſe niſi unum Deum: *Quis enarrabit, quòmodo natus ſit Deus de Deo, nec Deorum numerus creverit?* Quis declarare nobis poterit, quòmodo poſſibile ſit, quòd Deus producat Deum; quòd is, qui producit, & ille, qui producit, non ſint eadem perſona, ſed verè ſint duæ perſonæ, quæ am-
bæ

ſit fructus ante tempus, & eſt fructus in perfectâ ſua maturitate.

Est Deus naſcens ex Deo, abs eo, quòd ſint plures, quàm unus Deus!

ſ Auguſt. ſerm. 12. de tempore.

hæ sint Deus, quòdque numerus Deorum per hoc non augeatur.

Magis adhuc, uti videtur, stupendum est, quòd duæ hæ personæ, quæ non sunt, nisi unus Deus, iterum producant Deum, qui non est nec Pater, nec Filius, producentes ipsum, sed qui realiter distinguitur ab utroque, ita ut verè sint tres personæ, quæ omnes tres sint Deus, & tamen numerus deorum non augeatur: Quis enarrabit? Quis intellectus id comprehendere poterit? Coniunge simul intellectus omnes Angelorum hominumque, illòsque tam arctè inter se unione constringe, ut ex ijs non nisi unicus fiat intellectus, procul dubio hic supra omnem modum magnus erit; sed permagnus hic intellectus omnes suos intendat nervos, meditetur, scrutetur, timeatur, quantum poterit per annos decies millenos, an omnia hæc prodigia comprehendere poterit unquam? Eheu! Omnes Beati, qui illustrantur splendore gloriæ, aspiciunt illa clarè in sinu Patris, & per omnem æternitatem intuebuntur, perscrutabuntur & admirabuntur illa, & tamen concipere eorum nunquam poterunt magnitudinem.

Quòmodo Theologi se explicent circa sublimè hoc mysterium. Probè novi, Theologos aliquid hæc super te dicere, sed an nòrunt, quid dicant? Quando dicunt, quòd, dum Deus producit Deum, id est, Pater suum producit Filium Unigenitum, necesse sit multiplicari

personas; eòquòd impossibile sit, quòd persona producat & persona producat, una eadèque persona sit, cum aliàs ista persona esse deberet, antequam esset: Quando duæ hæ personæ iterum producant Deum, qui est Spiritus Sanctus, quòd iterum necessariò multiplicari debeat numerus personarum ob eandem rationem, quòdque hæc ratione tres sint personæ. Et quando adiungunt, quòd licet omnes hæc tres personæ sint Deus, numerus Deorum non augeatur, eòquòd divinitas, cum non producat, & non producat, hand multiplicetur, & nunquam multiplicari possit, eòquòd non nisi solus esse possit Deus. Ecce totum quòd dicere nòrunt; sed iterum interrogo, an bene nòrunt, quid dicant? Omnia hæc nonne manent semper incomprehensibilia?

Et conversus ad me, inquit, an comprehendis id benè? an clarè intelligis omnes hæc veritates? Non, inquit, iam ipsi, credo illas firmiter, eòquòd fides me certum reddat, illas se ita habere, admittit illas, adoro illas, amo illas, intueor illas magnà cum reverentià, sed illas non comprehendendo: Tantò meliùs, repoluit mihi aspectu valdè sereno; tantò meliùs; nihil magis congruit magnitudini Dei, quam comprehendendi non posse à creaturis suis; siquidem quid esset, si non excederet

Opus
Deum esse
nobis te
compre
hensibilem

Effectio
tio ad
bradu
divinat
um,

deret nostri exilitatem intellectus? procul dubio, non magis esset Deus, quam noster sit intellectus, si nil haberet, quod ipsum excederet; & in quo excederet ipsum, si tam sublimē nil esset in illo, quod intelligere non posses? sed quantō infinita ipsius Majestas magis est inaccessibleis mentibus nostris, tantō magis demonstrat se esse Deum; & nunquam majorem habemus de veritate Dei certitudinem, quam quando experimur, quod impossibile nobis sit penetrare profundam abyssum cognitionis ipsius.

Non, quando non haberem aliud motivum me impellens ad amplectendum fidem, aut aliam rationem me convincentem, ad stabilendum me in hac firmissimē, hæc sola sufficere mihi posset. Video illam mihi dicere tam stupenda de Deo, ut creatus non sit intellectus, qui hæc comprehendere possit, & consequenter nec aliquis est, qui hæc possit excogitare; necesse igitur est, illa esse ex seipsis, illaque esse infinita. Aspicio tantos acutissimorum miliones ingeniorum, quæ hinc comprehendunt nihil, ijs tamen adhaerent, illa reverentur, majorēque de his concipiunt certitudinem, quam de omnibus alijs, quæ comprehendunt optimē. Unde hoc oriatur? Itane, intellectus humanus, qui intueri vult ea omnia, quæ approbat vel reprobatur, & respicit ea, quæ

R. P. Isaac Consultat, Tom. III.

ipsi non videntur evidenter vera; non sentiat se abstrahi & abstergeri, sed potius attrahi, constringi, captivari tot sublimibus veritatibus, ubi nihil intuetur? Itane tam cæco modō assentiatur ijs, quæ omnino ipsi sunt incomprehensibilia? Nonne invisibilis hæc adsit quædam potestas & suprema auctoritas, quæ ita illum subjectum suo teneat imperio? Perpende maturius aliquantō hanc rationem, & videbis illam optimē concludere, & nihil nobis melius demonstrare Deum, quam nōsse, quod impossibile sit ipsum bene cognoscere.

Nihilominus quando hinc video, me nihil cogitare posse de Deo, quod tale sit, qualis is est in semetipso, neque aliquid dicere de illo, quod accedat ad ipsius veritatem, tantū abest, ut affligar ex eo, ut potius dilatari sentiam præ gaudio cor meum: quanta felicitas, quantus mihi honor, tam magnum habere Deum? quanta tibi gloria, anima mea, quod aliud tibi non incumbat agendum, nisi ut servias, ut ames tam sublimem Majestatem tempore hujus vitæ, quodque creata non sis, nisi ut illum possideas in omnem æternitatem.

Et ex in voce magis clarā & ac
 cenſā; ô Deus Cordis mei! O ma
 gne Deus, quem adoro ex totā
 mente meā! Meum in hoc non
 vertitur gaudium, quod perfectè
 Eccc cognos;

Efficax ratio ad probandum divinitatem.

Affectus reverentiæ & amoris erga Deum.

cognoscam te ; sed solatio profundor, dum video, teas me transgredi infinita ratione magnificentias : Ingens me haud quaquam incessit desiderium, omnes tuas infinitas in intellectu meo includendi perfectiones, sed includere perciperem totum cor meum in infinita bonitate tua ; Non comprehendo te, sed comprehende me, fac me totum absorberi in te, parvumque hunc, levem ac transitorium entitatis, quam mihi dedisti, vel potius commodasti, atomum, ad suum redire principium, ut nunquam amplius separetur ab

illo. Fac igitur Domine, fac tam profundè immergi me essentiae tuae immensitati, ut nunquam egressiar inde : Ne finas aspicere cor meum quidquam extra te, nec suos vel unico momento in creaturas desigere oculos.

Oblectabar summe omnibus hisce sensibus & affectibus, & supra modum consolatum me sentiebam, quod hucusque deduxerit me ; voluissem etiam, ut hoc diutius me frui permisisset solatio ; verum non erat ipsius hoc propositi ; vide, quod ulterius deducere me voluerit.

ARGUMENTUM.

Secundus Sinus, ubi JESUS Christus absconditus fuit, est uterus Sanctissima Virginis.

ARTICULUS II.

Sinus Patris aeterni perfectum est Archetypon, cujus eximium eotypon est sinus Sanctissima Virginis. Ambo hi sinus duo sunt currus, de quibus paulo superius tibi locutus sum. Sequamur, sequamur Principem, inquit mihi, & videamus, quomodo, postquam vulneratus est corde in primo suo curru, exeat inde, ut ingrediatur secundum, primo non ab similem : *In alium currum, qui sequebatur eum modo regio : Volo dicere, quod Filius Dei sauciatus corde, affectu commiserationis erga miseras nostras, egressus sit*

è sinu Patris sui, ut ingrederetur in sinum alterum, qui est uterus Sanctissimae Matris suae. Et videmus hunc similem esse primo, ac prodigia, quibus abundat, non minus incomprehensibilia esse ijs, quae admirati sumus in sinu Patris aeterni. Primus est Archetypon infinita ratione perfectum, & aliter apparebit nobis velut Eotypon ejusdem praestantissimum.

In primis id, quod constituit magnificentiam, divitias, pulchritudinem unius, constituit etiam magnificentiam, divitias & pulchritudinem alterius. Idem Filius

2. Paral. 35

Uterus
Sanctissimae
Virginis
similis est
eo Patris
aeterni
Unius